

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Södra Brånet i Vindelns kommun

(4 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen i Västerbotten förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Länsstyrelsen beslutar att detta beslut ska kungöras.

Administrativa uppgifter

Namn	Södra Brånet
Dossiernummer	2402307
NVR-id	2044829
Kommun	Vindelns
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Ca 700 meter sydöst om Vindelns samhälle
Ekokarta	21J 5h-i
Mittkoordinat	729352, 7125717 (SWEREF99TM)
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1.
Markägare	Naturvårdsverket, enskilda
Fastigheter	Degerfors S:1, 6:38, 6:48, 6:54, 6:70, Nygård 1:120, Rosinedal 1:34
Förvaltare	Länsstyrelsen
Totalareal	18 hektar
Areal produktiv skog	18 hektar

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och vårda biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets lövrika grannaturskogar och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald, liksom områdets helhetsvärden ska vårdas och bevaras. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska dels uppnås genom skötsel som gynnar lövträdsberoende arter och dels genom att naturmiljöerna tillåts att utvecklas fritt. Främmande arter ska kunna tas bort. Åtgärder ska vidtas för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

Skälen för beslutet

Södra Brånet är ett område med höga naturvärden kopplade till områdets lövrika och högproduktiva grannaturskogar.

Reservatet innehåller gott om naturskogsstrukturer som högvuxna och grova granar, död ved, hänglavsförekomst, god skiktning och inslag av grova lövträd. Inom området finns högproduktiva granskogar och lövsuccessioner på frisk mark. Dessa skogstyper är särskilt hotade i det brukade skogslandskapet och prioriterade skogstyper för skydd.

I området finns viktiga livsmiljöer för många hotade arter som är beroende av naturskogsmiljöer och därför har mycket små möjligheter att fortleva i ett brukat skogslandskap.

Naturreservatets placering intill Vindelns tätort gör att det är värdefullt som friluftslivs- och rekreationsområde.

Genom beslutet undanröjs exploateringshot och ett bevarande av Södra Brånets naturmiljöer, med därtill hörande strukturer, processer och arter, säkerställs.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk,
2. bygga om eller ändra befintlig byggnads eller anläggnings konstruktion, funktion eller användningssätt,
3. anlägga väg, parkeringsplats, stängsel, stig, spång, ledning eller rör,
4. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi eller dräneringsförhållanden som till exempel att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, rensa eller utfylla,

5. tippa, dumpa eller anordna upplag,
6. utföra skogsbruksåtgärder som till exempel att avverka samt att flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
7. inplantera för området främmande arter,
8. framföra motordrivet fordon i terräng med undantag för snökoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark,
9. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, jordförbättringsmedel, kalk eller växnäringsämnen.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. lövgynnande skötselåtgärder som exempelvis röjning, ringbarkning och utglesning av skog kring lövträd,
4. borttagning av främmande arter,
5. undersökning och dokumentation av områdets djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet.

Det är förbjudet att:

1. göra åverkan på berg eller mark, till exempel genom att måla, borra, rista, hacka, gräva eller omlagra,
2. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
3. störa djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
4. framföra motordrivet fordon i terräng med undantag för snökoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark,
5. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt och därmed jämförbar anordning annat än tillfälligt (högst en vecka).

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut,
- b) att utöva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller framföra motordrivet fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning,
- c) drift, underhåll, reparation och ombyggnation av kraftledning inom ramen för befintlig koncession samt breddning av kraftledningsgata enligt gällande ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt, inklusive nödvändiga avverkningar i kraftledningsgata och sidoområde samt de nödvändiga transporter som krävs för arbetet,
- d) uppförande av jaktorn under förutsättning att: jaktornet underhålls och avlägsnas om det inte längre nyttjas eller om jakträttsavtalet upphör,
- e) att kvista träd och att röja buskar och sly från befintliga jaktpass i syfte att upprätthålla befintliga siktgator i skog,
- f) uttransport av fällt högvilt med mindre motorfordon,
- g) underhåll av befintliga stigar och skoterleder som löper genom reservatet. Virke som behöver röjas bort vid underhåll av stig/skoterled ska lämnas i skogen,
- h) med länsstyrelsens tillstånd, anlägga en ny stig från informationsskylten i väster in i reservatet. Virke som behöver röjas bort vid anläggning av stigen ska lämnas i skogen.

Föreskrifterna ska heller inte utgöra hinder för ägarna till fastigheterna Nygård 1:120 och Degerfors 6:54

- i) att framföra motordrivet fordon på befintlig körväg och ledningsgata, som framgår av karta i bilaga 2, för nödvändig transport i samband med skötsel av fastigheter utanför reservatet.
- j) att röja enstaka träd eller kapa och dra undan nedfallna träd som hindrar framkomst på körväg eller kraftledningsgata, markerad på karta i bilaga 2. Allt virke ska lämnas i skogen.

Ärendets beredning

Södra Brånets höga naturvärden blev först kända 1993 i samband med en översiktlig naturinventering i Vindelns kommun och 1994 genom skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering i området. Därefter har Länsstyrelsen besökt området och inventerat det vid ett antal tillfällen. Arbetet med att skydda området inleddes 2008 genom att Naturvårdsverket tillstyrkte att Länsstyrelsen kunde påbörja förhandlingar med berörda markägare i syfte att bilda naturreservat av området.

Efter förhandlingar mellan markägarna och staten har en överenskommelse om intrångsersättning träffats på sex av sju fastigheter. På en fastighet har staten, efter förhandlingar med de tidigare markägarna, förvärvat marken.

Reservatsförslaget sändes på remiss den 10 februari 2016 till berörda sakägare och myndigheter. Följande remissinstanser har yttrat sig:

- Sveriges geologiska undersökning (SGU) har inga synpunkter på förslaget och uppger att det inte finns några motstående geologiska intressen i området.
- Skogsstyrelsen har inget att erinra mot förslaget och ser det som positivt att detta område med höga naturvärden skyddas som naturreservat.
- Vindelns kommun anser att länsstyrelsen bör vänta med att inrätta naturreservatet i avvaktan på kommunens arbete med att upprätta en fördjupad översiktsplan för Vindelns samhälle.

Länsstyrelsens bedömning: Länsstyrelsen har gått Vindelns kommun till mötes i sitt yttrande och avvaktat med att fatta beslut om naturreservat i väntan på kommunens arbete med en fördjupad översiktsplan.

Övriga remissinstanser har avstått från att yttra sig.

Den 18 augusti 2019 sändes reservatsförslaget på en ytterligare remiss till Vindelns kommun efter att länsstyrelsen avvaktat med att fatta beslut om naturreservat.

- Vindelns kommun anser i första hand att länsstyrelsen bör avvakta med beslut om inrättande av naturreservat till dess att den fördjupade översiktsplanen fastställts. Det föreslagna naturreservatet ligger inom planområdet för den fördjupade översiktsplanen och är i det preliminära förslaget till granskningshandlingar utpekade som grönområde.

För det fall att länsstyrelsen inte avser tillgodose detta önskemål framför Vindelns kommun synpunkter angående reservatets namn samt att naturreservatets möjligheter att främja det rörliga friluftslivet tydligare bör framgå. Vindelns kommun anser att ytterligare en informationsskylt ska sättas upp i nordvästra delen av reservatet, där en stig från hembygdsgården ansluter. Vindelns kommun anser också att det bör vara möjligt att anlägga en stig in i reservatet från informationsskylten i väster vid pulkabacken samt att den befintliga stigen ska kunna hållas öppen genom röjning.

Gällande naturreservatets namn anser Vindelns kommun att namnet Brånet inte tydligt lokaliserar reservatet då det används som ett namn på den del av Vindelns samhälle som ligger på berget Brånet. Det nu aktuella området är endast en mycket liten del av hela det område som går under namnet Brånet och kan därför leda till förväxling och förvirring. Vindelns kommun rekommenderar istället länsstyrelsen att utreda om namnet Lidbacken kan användas för det nu aktuella naturreservatet.

Länsstyrelsens bedömning: Länsstyrelsen har avvaktat med att fatta beslut om naturreservat sedan 2016 då Vindelns kommun yttrade sig om detta. Ärendet om att bilda naturreservatet har pågått en lång tid och då området är utpekad som ett grönområde i de preliminära handlingarna i Vindelns kommuns fördjupade översiktsplan bedömer länsstyrelsen att det är lämpligt att fatta beslut om naturreservat i ärendet.

Länsstyrelsen instämmer med Vindelns kommun att områdets värden för det rörliga friluftslivet är viktiga och har förtydligat beslutet och skötselplanen kring detta. Länsstyrelsen har även lagt till ett undantag från föreskrifterna att de befintliga stigarna ska kunna hållas öppna samt att det ska vara möjligt att anlägga ytterligare en stig in till reservatet från den västra informationsskylten med tillstånd från länsstyrelsen. Länsstyrelsen har även lagt till ytterligare en informationsskylt i nordvästra delen av reservatet.

Angående naturreservatets namn har länsstyrelsen noggrant utrett ett flertal olika namnförslag genom Lantmäteriets ortsnamnssektion. Lantmäteriet avråder från att använda bland annat Lidbacken i naturreservatets namn då det namnet primärt syftar till ett industriområde och belägg saknas för Lidbacken som en ursprunglig äldre namnform. Lantmäteriet som nationell ortnamnsmyndighet anser att namnet Brånet i någon form är det lämpligaste namnet på naturreservatet ur ett ortnamnsperspektiv. Länsstyrelsen har därför beslutat att namnge naturreservatet Södra Brånet för att skilja ut det från den del av Vindelns samhälle som ligger på berget Brånet.

Beskrivning av reservatet

Södra Brånet ligger ca 700 meter sydöst om Vindelns samhälle och utgörs av ett sammanhängande naturskogsområde med lövrik, högproduktiv granskog. Området består av skogarna på berget Brånets sydsluttning ner mot åkrarna i Rosinedal. Skogen består huvudsakligen av lövrik och högproduktiv granskog, med gott om både låg- och högorter och ofta med påverkan av rörligt markvatten. Här finns ett visst tallinslag och ett rikligt lövinslag av björk och mycket grov asp. Skiktning, luckighet och diameterspridning är i allmänhet god, liksom tillgången på hänglavar. Skogen bär spår av äldre plockhuggningar men har låg sentida påverkan. Här finns stående och liggande död ved av både barr- och lövträd. I den östra delen ökar andelen löv, men asparna och björkarna är något yngre.

Länsstyrelsens motivering

Motiv för skyddet är att bevara områdets helhetsvärden. Områdets värdefulla strukturer har utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. För att områdets naturvärden ska bevaras och utvecklas behöver det därför undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att naturvärdena påtagligt skulle skadas.

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att skydda dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara den biologiska mångfalden.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Bevarandet av området ligger i linje med antagna nationella och regionala strategier för skydd av skog.

Området ligger i en skogsbiologisk värdestrakt och därmed är förutsättningarna goda att långsiktigt bevara och utveckla de utpekade värdena. Tack vare placeringen i en värdestrakt bidrar skyddet även till bättre grön infrastruktur och ökad biologisk mångfald på landskapsnivå.

Det rika lövinslaget är särskilt värdefullt eftersom reservatet ligger i en trakt särskilt prioriterad för lövnaturvärden samt berörs av åtgärdsprogrammen för hotade arter knutna till asp och björk vilket ytterligare stärker grunden för skydd.

Förenlighet med miljömål och friluftsmål

Bildandet av Södra Brånets naturreservat bidrar till att nå miljömålet *Levande skogar* genom att ca 18 hektar produktiv skogsmark undantas från skogsproduktion och ges ett långsiktigt skydd. Reservatet bidrar dessutom till att stärka miljömålet *Ett rikt växt- och djurliv* genom att de sällsynta och rödlistade arter som finns i området ges ett långsiktigt skydd. Reservatet bidrar även till att stärka det nationella friluftsmålet *Tillgänglig natur för friluftsliv* genom att bevara upplevelsevärdena i ett tätortsnära naturområde. Södra Brånet ligger strax söder om utpekat område med höga rekreativvärden i översiktsplanen för Vindelns kommun.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk inte går att förena med ett bevarande av områdets höga naturvärden. Länsstyrelsen bedömer också att andra arbetsföretag eller anläggningar inte är förenliga med ett bevarande av områdets helhetsvärden. Södra Brånet, i form av ett naturskogsområde, är mycket högt prioriterat för skydd enligt både den nationella och regionala strategin för skydd av skog.

Naturreservat är den lämpligaste skyddsformen för områden som Södra Brånet som är sammansatta med flera olika värdefulla naturmiljöer. Vidare lämpar sig naturreservat för områden med ett sådant skötselbehov att en skötselplan krävs, samt för områden där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska kunna bevaras och utvecklas. Länsstyrelsen har bedömt att området därför, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken), bör förklaras som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

En mindre del i södra delen av reservatet berör ett område utpekat som ”Utvecklingsområde jordbruk” i den nuvarande översiktsplanen för

Vindelns kommun. Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna av att bevara Södra Brånet överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i kommunens planerade markanvändning.

Delar av naturreservatet berör ett område som är av riksintresse för rennäringen enligt 3 kap. 5 § miljöbalken. Länsstyrelsen bedömer att detta riksintresse är förenligt med ett skydd av området.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer länsstyrelsen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsrämsiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivning.

Uppllysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området.

Före anordnandet av fasta renskötselänläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudet/föreskriftens syfte.

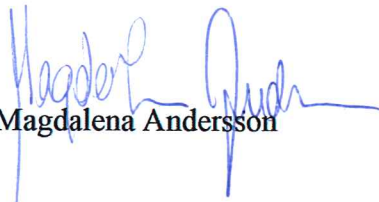
Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Naturreservatet har under skyddsprocessen bytt namn från Rosinedal till Södra Brånet. De avtal som tecknats med avseende på intrång samt förvärv av mark med hänvisning till Rosinedal gäller på motsvarande sätt för naturreservatet Södra Brånet.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 4. Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft. I annat fall går rätten till ersättning eller inlösen förlorad.

Beslut har fattats av landshövding Magdalena Andersson med handläggare Julia Pettersson som föredragande.

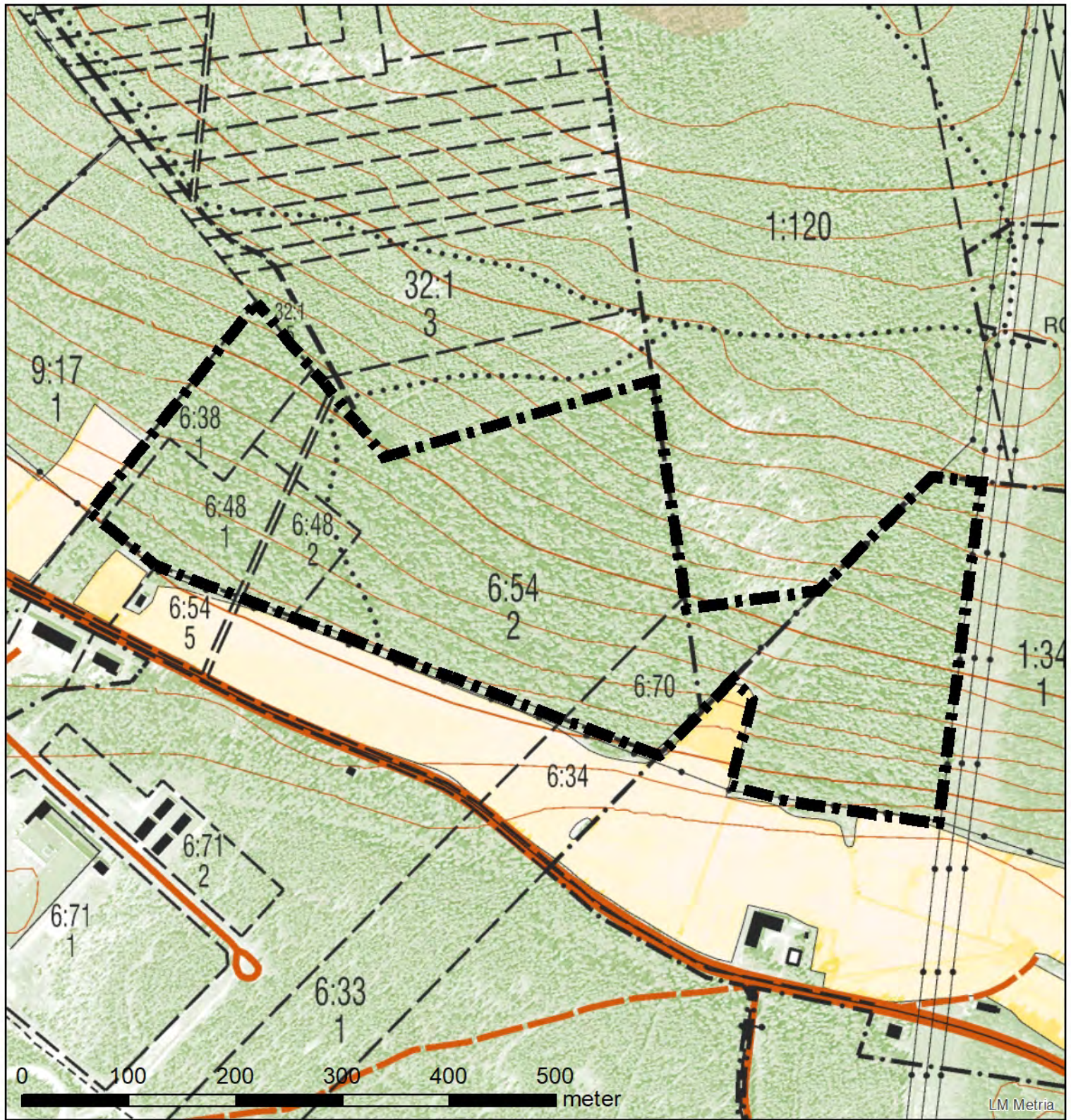
Magdalena Andersson

Julia Pettersson

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Beslutskarta med preciserade föreskrifter
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar

Naturresevat
Södra Brånet
 Vindelns kommun
 Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut
 med dnr 511-8772-2011

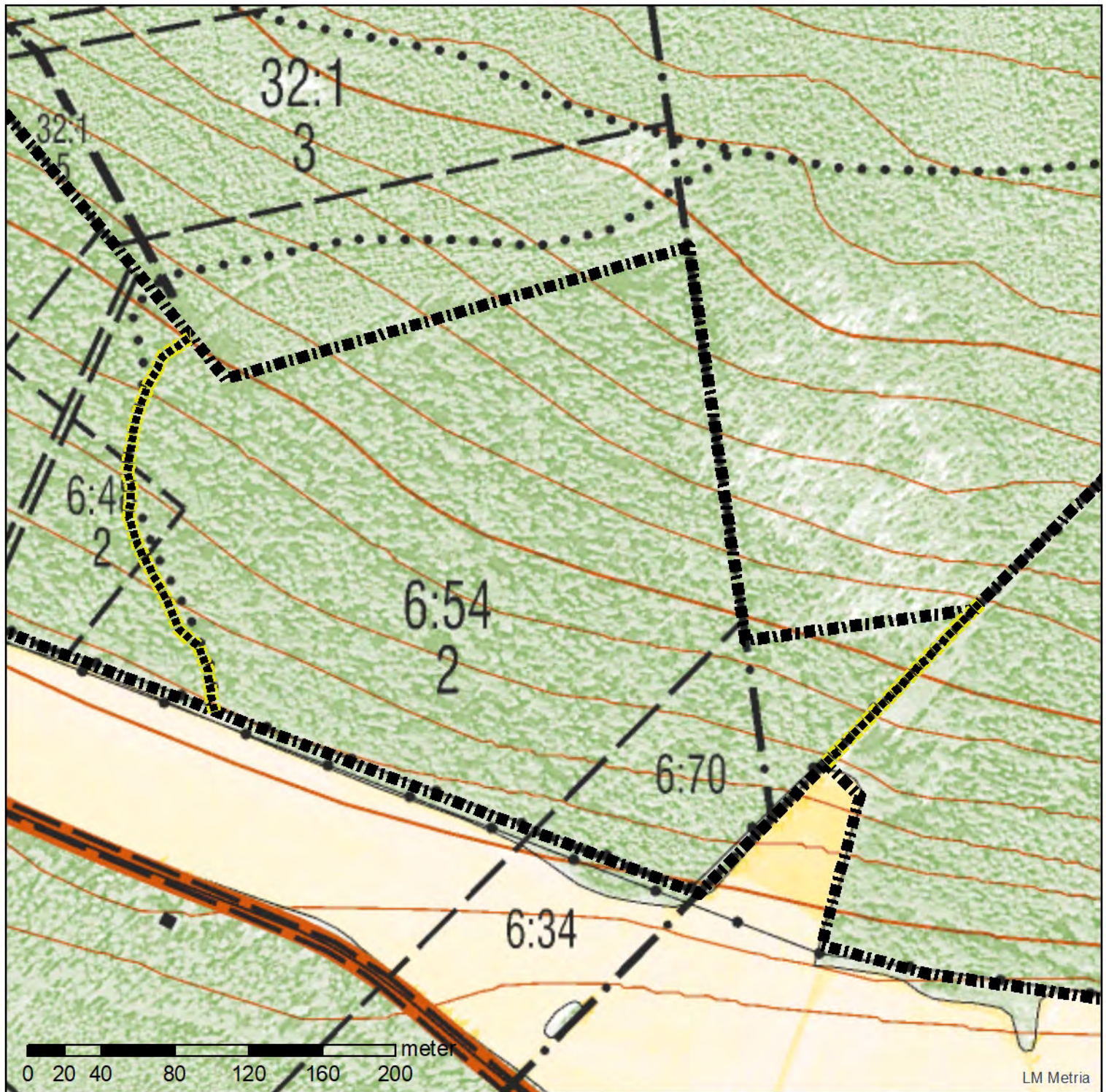
Reservatsgräns

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Länsstyrelsen
 Västerbotten

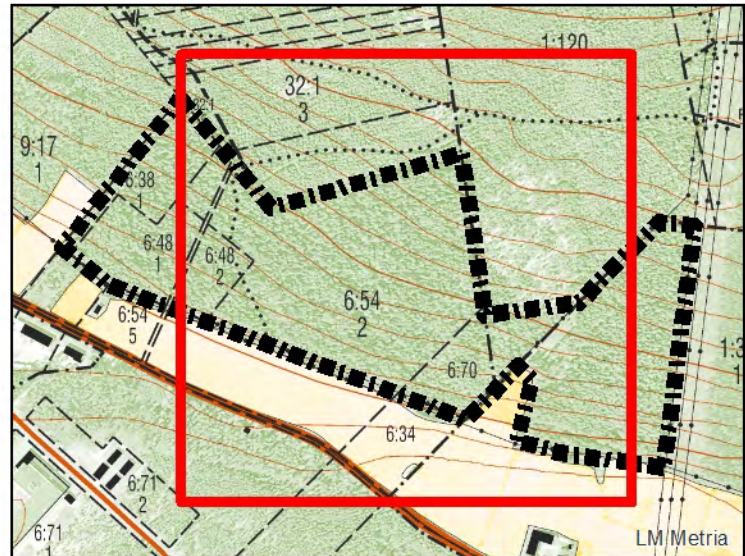
Bilaga 2 till bildande av Södra Brånets naturreservat i Vindelns kommun, dnr: 511-8772-2011.

 Körväg & ledningsgata
 Reservatsgräns

N

 Länsstyrelsen
 Västerbotten

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 till beslut om bildande
av Södra Brånets naturreservat i
Vindelns kommun.

Skötselplan

Datum
2020-02-28

Ärendebeteckning
511-8772-2011

1(7)

SKÖTSELPLAN FÖR SÖDRA BRÅNETS NATURRESERVAT I VINDELNS KOMMUN

Foto: Länsstyrelsen

Länsstyrelsen i Västerbottens län

Storgatan 71B

901 86 Umeå

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med naturreservatet är att bevara och vårda biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets lövrika grannaturskogar och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald, liksom områdets helhetsvärden ska vårdas och bevaras. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska dels uppnås genom skötsel som gynnar lövträdsberoende arter och dels genom att naturmiljöerna tillåts att utvecklas fritt. Främmande arter ska kunna tas bort. Åtgärder ska vidtas för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

2. Beskrivning av naturreservatet

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Södra Brånät
Dossiernummer	2402307
NVR-id	2044829
Kommun	Vindelns
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Ca 700 meter sydöst om Vindelns samhälle
Ekokarta	21J 5h-i
Mittkoordinat	729352, 7125717 (SWEREF99TM)
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergkullteräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se beslutskarta, bilaga 1 till beslutet
Markägare	Naturvårdsverket, enskilda
Fastigheter	Degerfors S:1, 6:38, 6:48, 6:54, 6:70, Nygård 1:120, Rosinedal 1:34
Förvaltare	Länsstyrelsen
Totalareal	18 hektar
Produktiv skog	18 hektar

2.2 Naturtypsindelning

Naturtyp enligt NNK ¹	Natura2000-kod	Areal (ha)
Näringsrik granskog	9050	17
Icke-naturaskog	9900	1

¹ Natura-naturtypskartans naturtyper, kartering enligt Naturvårdsverket.

2.3 Beskrivning av reservatet

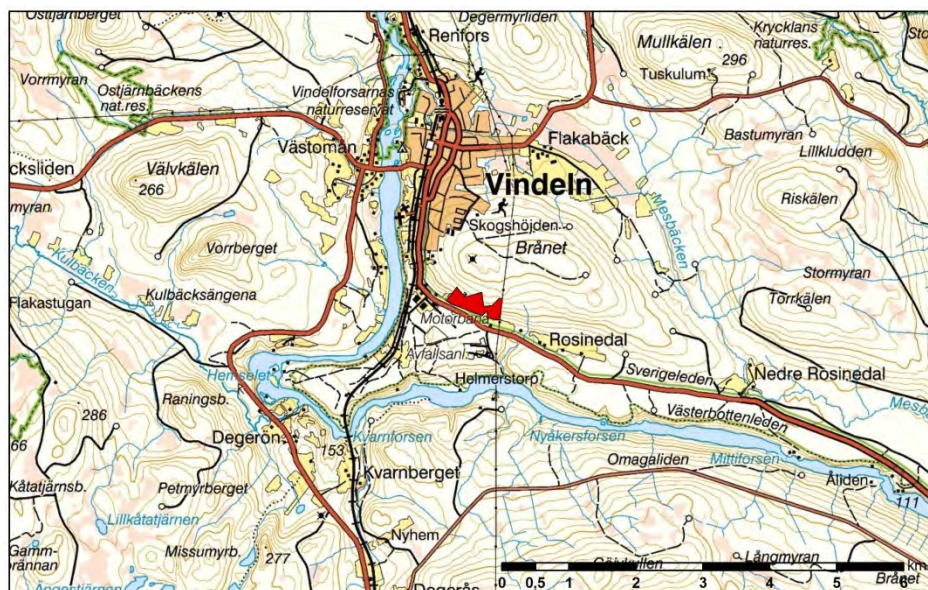
Läge och landskap

Södra Brånet ligger ca 700 meter sydöst om Vindelns samhälle på omkring 170-230 m ö.h. Området består av skogarna på berget Brånets sydsluttning ner mot åkrarna i byn Rosinedal.

Geologi

Berggrunden i reservatet består huvudsakligen av omvandlade gråvackor samt mindre förekomster av granit. I områdets norra del finns ett litet område med ultramafiska och mafiska bergarter som är rika på bl.a. magnesium och kalcium vilket ger relativt näringsrika jordar. Gråvacka är karakteristisk för områden i länet som ligger under högsta kustlinjen medan granit ofta karaktäriserar berggrunden ovan högsta kustlinjen. Basiska bergarter förekommer mer sparsamt, ofta i mindre stråk som intrusivbergarter.

Området ligger precis under högsta kustlinjen, HK. Blockfattig morän är den dominerande jordarten. Här finns också mindre delar med berg i dagen eller tunna jordtäckan och i söder, ner mot Vindelälven, går ett smalt stråk med lera-silt.

Södra Brånets naturreservat är rödmarkerat på kartan.

Skogsmark

Skogen i Södra Brånet består främst av lövrik granskog. Markvegetationen domineras av blåbärsris men här finns gott om både låg- och högrörter. Marken är ofta påverkad av rörligt markvatten vilket bidrar till den högra produktiviteten i området.

Granskogen är grov, högproduktiv och näringsrik med ett visst tallinslag och en allmän förekomst av lövträd i form av björk och mycket grov asp. Skogen är cirka 130 år med inslag av 150-170 år gamla träd. Mängden död ved varierar från sparsam till allmän. Skiktning, luckighet och diameterspridning är i allmänhet god, liksom tillgången på hänglavar.

I Södra Brånets finns rikligt med äldre, grova aspar. Foto: Länsstyrelsen.

I den östra delen står en mycket lövrik granskog med ett lövislag på över 50 procent. Lövträden domineras av asp och björk. Beståndsåldern är ca 70-80 år och beståndet är mestadels ogallrat med god potential att utveckla ännu högre naturvärden kopplade till lövträd.

Naturvårdsarter

Området utgör en mycket lämplig miljö för arter knutna till gamla, grova lövträd och högproduktiv granskog. Följande arter har påträffats (hotkategori enligt Artdatabankens Rödlista 2015 inom parentes där NT = nära hotad): granticka (NT), jungfru-Marie nycklar, obestämd gelélav, ormbär, skinnlav, småflikig brosklav (NT), stor aspticka (NT), ullticka (NT) och violettgrå tagellav (NT).

3. Skötselområden för naturvärden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet utgörs av ett skötselområde med utgångspunkt från den huvudsakliga naturtypen i området (bilaga 1). För skötselområdet redovisas bevarandemål och skötselåtgärder.

3.1 Skötselområde 1, lövrik granskog med lövgynnande skötsel (18 ha)

Området består av lövrik, högproduktiv granskog. Spritt över området finns rikliga mängder lövträd, främst björk och asp. Lövträden finns i olika dimensioner och åldrar. Här finns även sparsamt-allmänt med död lövved.

Bevarandemål

Skötselområdet ska utgöras av en lövrik barrnaturskog som huvudsakligen präglas av naturliga processer såsom trädens åldrande och döende, stormfällningar, brand, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Som en del i skogens naturliga utveckling kan dessa processer medföra att området periodvis kan komma att få en förändrad karaktär. Skötselområdet ska normalt innehålla betydande mängder död ved som erbjuder typiska vedlevande arter gynnsamma livsbetingelser. Efter en störning kan inslaget av lövträd öka vilket ger goda möjligheter för lövträdsberoende arter att fortleva i området. Andelen gran och grova träd kan öka i senare successionsfaser vilket bland annat gynnar arter som är knutna till grov gran och asp samt grov död ved. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma. Arealen lövrik barrskog ska vara 18 ha.

Skötselåtgärder

Den övergripande skötselriktningen är fri utveckling, men för att ge förutsättningar för lövträdsberoende arter att fortleva i området ska punktvisa lövgynnande åtgärder övervägas och kunna utnyttjas. En lämplig åtgärd är att skapa ljusbrunnar kring lövträd genom ringbarkning och röjning av barrträd. Det ska också finnas möjlighet att stängsla kring lövuppslag för att motverka älgbete. Dessutom kan ett försiktigt skapande av döda, döende och försvagade lövträd vara aktuellt för att gynna arter knutna till död lövved. Södra Brånets ligger i ett av Västerbottens prioriterade områden för lövskogsskötsel.

4. Mål och åtgärder för friluftslivet

Södra Brånets ligger tätortsnära, endast ca 700 meter sydöst om Vindelns samhälle. Intill reservatet på den västra sidan ligger en välanvänd pulkabacke. En gammal körväg som även används som skoterled löper från norr till söder i reservatets västra del och ytterligare en stig korsar reservatet från nordväst till sydöst. Naturreservatet utgör ett lämpligt rekreativt område då det ligger så pass tätortsnära och nyttjas redan av friluftslivet genom exempelvis skoteråkning, promenader och MTB-cykling.

Dessutom planeras preliminärt ett nytt bostadsområde i direkt anslutning till naturreservatet vilket gör att naturreservatet kan fungera som en viktig plats för rekreation och naturvistelse för de närboende.

Reservatet är relativt lätt att ta sig till. Den närmsta bilvägen är riksväg 363 mot Vindeln som ligger cirka 80 meter från reservatets gräns.

Mål för friluftslivet

Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar.

Det ska vara möjligt att på olika sätt få information om naturreservatet inför och under besök i området. Information om reservatet ska också i lämplig omfattning finnas tillgängligt via internet eller andra tekniska lösningar.

Informationen i området ska förhöja upplevelsen av besöket genom att den är lättläst och fokuserar på upplevelser i området samt har informativa kartor. Informationen ska bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås. Områdets skyltar ska vara i gott skick och underlätta för besökare att uppleva området.

Åtgärder för friluftslivet

Två informationsskyltar, utformade i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar, ska sättas upp och underhållas i anslutning till reservatet. Förslag på lämpliga platser för informationsskyltar redovisas i bilaga 1. Det ska på skyltarna finnas en karta över reservatet, en lägesbeskrivning av skyltens plats i förhållande till reservatet samt en kort beskrivning av naturmiljöerna och föreskrifter för allmänheten.

Information om Södra Brånets naturreservat på länsstyrelsens webb och via andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.

5. Övriga anläggningar

En kraftledning korsar reservatet i den östra delen. Det finns även en skoterled och en stig som går genom reservatet.

6. Nyttjanderätter

Jakt får bedrivas av jakträttsinnehavare enligt gällande jaktlagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

7. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

8. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Prioritet¹
Montering av informationsskylt	Se bilaga 1	1
Gränsmarkering	Se bilaga 1	1
Lövgynnande skötsel	Skötselområde 1	2

¹Siffran anger prioriteringsordning om genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

9. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även utmärkningar och skyltar inom reservatet. Uppföljningen ska ske vart tredje år. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

9.1 Uppföljning av skötselåtgärder

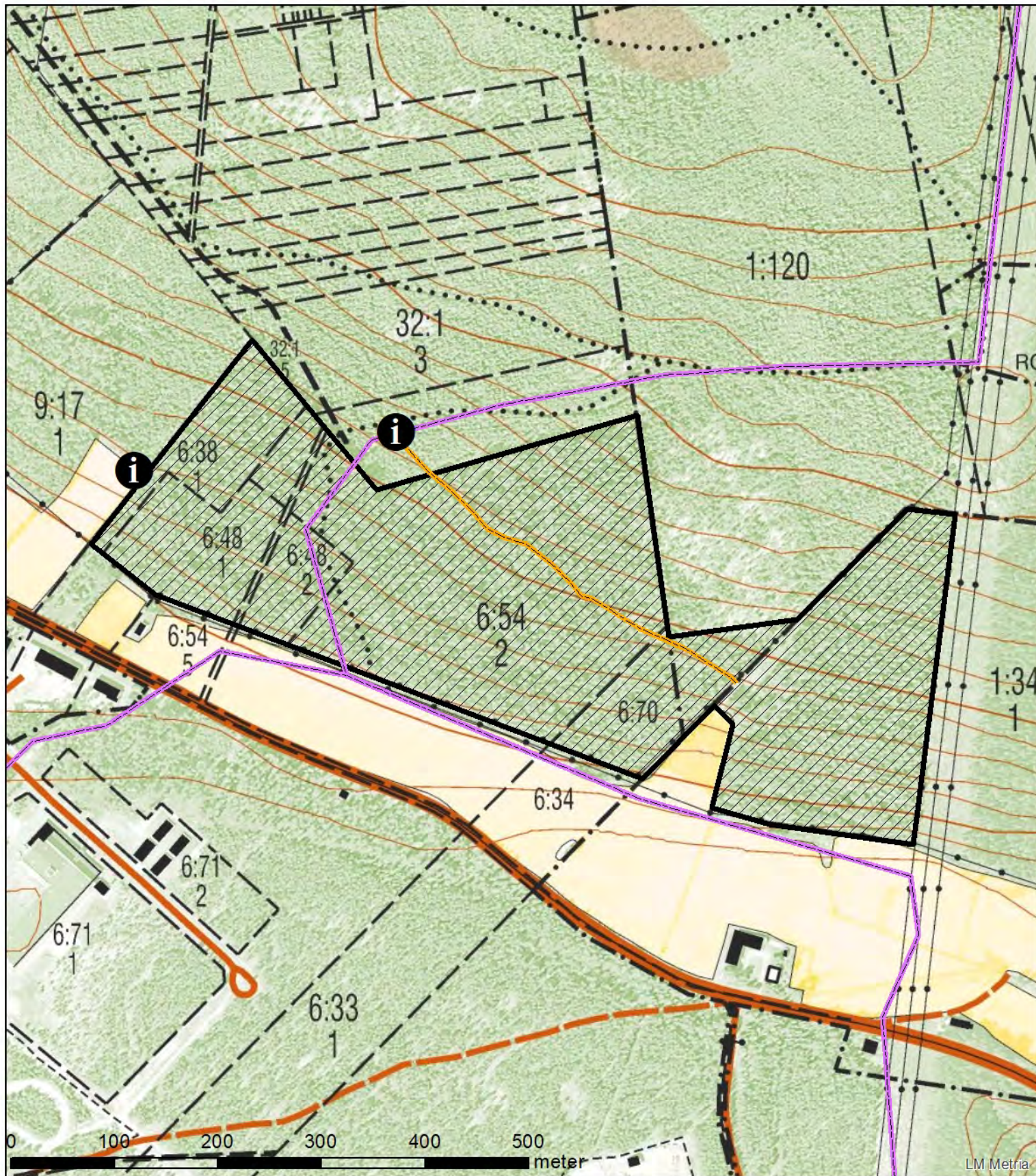
I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning. Även kostnaderna för åtgärderna ska noteras.

9.2 Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden (bilaga 1) och enligt indelningen i naturtyper för basinventering av skyddad natur.

Bilagor

1. Karta över skötselområdet med förslag på läge för infoskyltar

Bilaga 1 till skötselplan för Södra Brånets naturreservat i Vindelns kommun, dnr: 511-8772-2011.

i Informationsskyltar

 Skötselområde 1: Lövrik granskog med lövgynnande skötsel

 Befintlig stig (ungefärlig sträckning)

 Befintliga skoterleder